

Ambrož Peterlin

EVRO V SLOVENIJI

Prvega januarja bodo tudi v Sloveniji uradno začeli poslovati z evrom, ki bo tako postal nova državna valuta. Za Slovenijo predstavlja ta korak seveda veliko priznanje, saj je prva od novih članic Evropske unije, ki ji je Evropska banka dovolila, da se pridruži skupni evropski valuti. Slovenski tolar, plačilno sredstvo, ki je staro le dobrih petnajst let, se bo dokončno poslovil 15. januarja: do tega dne bo namreč še možno plačevati v obeh valutah, trgovci in vse druge ustanove pa bodo dolžne odjemalcu vračati evro.

V Sloveniji so mnenja o tem novem plačilnem sredstvu deljena: iz anket, ki so jih izvedli v državi, je razvidno, da približno 60% prebivalcev že nestrpnost pričakuje evro in si od njegove uvedbe obeta nov gospodarski razcvet, ostalih 40% pa mu nasprotuje, v glavnem iz strahu pred pretiranimi podražitvami (približno enak je bil odstotek pri anketah o pristopu v EU pred nekaj leti).

Nisem gospodarstvenik in se ne bom spuščal v gospodarske ali finančne analize! Za vse Slovence pa upam, da se jim življenje z novim letom ne bo tako podražilo, kot se je v Italiji leta 2002. Do-

bro se spominjam, kako je v Sesljanu ena ura igrišča za odbojko na mivki stala 5.000 lir, leto kasneje pa enostavno 5 evrov, torej kar dvakrat več! V Italiji so po mojem mnenju vsi močno izkoristili neinformiranost državljanov (nekaj dni pred uvedbo evra je nek zelo vidni politični

predstavnik v televizijskem intervjuju dejal, da bo evro veljal 1.000 lir, nek drug politik pa je celo izjavil, da nima pojma, koliko naj bi veljala nova valuta!). Med preprostim prebivalstvom je vladala še večja zmeda, kar je seveda pomenilo vodo na mlin za trgovce, in ko so državljani ugotovili, da so pravzaprav krepko obubožali, je bilo že prepozno. Za naraščanje cen seveda ni bil "kriv" evro kot tak, ampak brezvestnost nekaterih in popolno pomanjkanje kontrole in nadzora nad cenami s strani takratne vlade.

Morda bo v Sloveniji bolje. Že šest mesecev so namreč v vseh trgovinah in drugih poslovalnicah cene obvezno napisane v obeh valutah, tako da se kupci že dalj časa navajajo na nov denar in zato mislim, da jih ne bo tako lahko "prevarati". Podražitve so seveda vedno mogoče, vendar bo šlo za tiste "normalne" podražitve, do katerih pride vedno in povsod ne glede na valuto, s katero plačuješ. Možno je tudi, da bodo nove cene rahlo zaokrožili navzgor, ven-

dar bo šlo verjetno le za kako stotinko evra. Čimprej se bodo Slovenci vsekakor morali naučiti, da je tudi drobiž denar, in to kar velik denar! Že zelo dolgo v Sloveniji velja, da na primer v samopostrežni trgovini pri blagajni enostavno pustijo drobiž na pultu, češ "kaj bom s to težo v denarnici!" Na to navado morajo čimprej pozabiti, saj so pri evru tudi centi pošteno "težki" (0,10 € velja na primer 25 SIT in nekaj takih kovancev na pultu lahko pomeni že kar solidno vsoto).

Morda bo evro kot uradno slovensko plačilno sredstvo

ugodno vplival tudi na moj žep: danes je sicer povsod napisan uradni tečaj in cene so, kot sem že napisal, navedene v obeh valutah, vendar so cene bistveno nižje, če si tolar nabaviš v uradni menjalnici ali banki. Prejšnji teden sem na primer v sežanskem Mercatorju opravil na-

(FOTO ERIK STADLER)

« (UVODNIK – dalje s 1. strani)

kup za 11.400 SIT oz. 47,57 evrov, kot je bilo napisano na računu, plačati pa sem moral 49 evrov. Na moje vprašanje, zakaj ne plačam tistega, kar je napisano na računu, ki so mi ga izstavili, mi je blagajničarka odgovorila, da je to pač uradna me-

njava po nekem srednjem tečaju, potem pa je treba dodati nekaj provizije, "saj veste, kako je to!" Pravzaprav ne vem, vtis sem imel, da so me nekoliko opeharili in zdaj čakam na januar, da bom ugotovil, če bodo tudi z novo valuto uradnim raču-

nom dodajali kako provizijo. Srčno upam, da ne bo tako, sicer bo Slovenija po mojem mnenju padla na tem pomembnem izpitu dokončnega in polnopravnega pristopa k Evropski uniji.

Ambrož Peterlin

IRAN, AHMADINEJADOVA DOMOVINA? NITI NE!

Ko danes govorimo o Iranu, si predstavljamo zelo zaprto teokratsko državo, kjer vlada diktatura, kjer se velikokrat kršijo osnovne človekove pravice, kjer svobodni tisk sploh ne obstaja. To pa velja le do določene mere...

V Iran sem odpotoval tretjega avgusta letos, prav v času izraelsko-libanonske krize. Ostal sem v Iranu enajst dni, torej kratko obdobje, a dovolj dolgo, da sem si ustvaril dobro mnenje o državi in predvsem o njenih prebivalcih. Predno sem odpotoval, sem večkrat slišal besede "kaj si nor, Iran?!?" ali "glej, da prideš živ nazaj". Nekdo mi je celo rekel: "Iran - jaz ne bi nikoli šel tja, grem z letalom v London, saj je tam gotovo bolj varno". To sem slišal vse do dneva, ko sem odpotoval. Prispel sem v Shiraz, to je drugo iransko mesto. Prvi stik s tujo kulturo je bil precej šokanten. Na cestah je bilo veliko ljudi, hiše so vse stare, pravzaprav bolj podobne ruševinam kot hišam. Vse je bilo kaotično, avtomobili so kar dirkali desno in levo ne glede na to, ali je bil semafor rdeče ali zelene barve...

Prvi stik z ljudmi sem imel naslednji dan. Že hitro sem opazil, da nas po cesti vsi gledajo. Gledali so nas z začudenjem, veliko ljudi nas je

tudi pozdravljalo v spačeni angleščini. Bili so res prijazni. V Shirazu smo ostali tri dni in v teh treh dneh spoznali iransko družino. Šli smo z njimi na večerjo in tam klepetali.

Govorili smo tudi o politiki, in povedali so nam, da zaupajo predsedniku Ahmadinejadu, ker je on edini, ki bi lahko izboljšal slabe življenjske razmere. Dodali pa so tudi, da se ne strinjajo s skrajnimi protizraelskimi izjavami (Ahmadinejad je večkrat dejal: "Treba bi bilo izbrisati Izrael s svetovnega zemljevida", op. av.). Presenečeno pa smo ugotovili, kako redno sledijo italjanskemu nogometu! Del Piero in Totti sta pravi zvezdi tudi v Iranu! Po večerji smo se od njih poslovili in nadaljevali po naši poti.

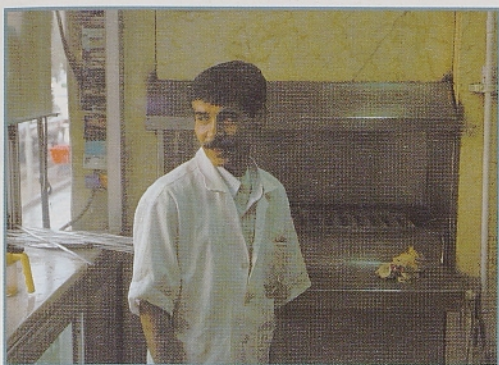
Odpotovali smo v Isfahan z letalom, s krajevo letalsko družbo Iran Air. Isfahan je mirnejše mesto v primerjavi s Shirazom, znanim predvsem po velikem trgu, posvečenem Khomeiniju ▶▶

Na fotografijah so razni utrinki iz življenja v Teheranu: bazaar pod mostom in protiameriški murale (zgoraj).

Levo: trg Imama Khomeinija.

Iranec pri delu
(na vrhu).

Avtor članka se
s sopotnikom
"igra" v parku
(zgoraj).

Protiameriška
manifestacija
(desno spodaj).

«(vodja islamske revolucije leta 1979), in po njegovih mostovih. S političnega vidika pa je Isfahan važno mesto v Iranu, ker se prav tu nahaja ena od jedrskih central, ki naj bi v kratkem začela izvajati proces obogatitve urana. Mesto je vsekakor precej turistično. Ko se v Iranu govori o turizmu, gre večkrat za lokalni turizem: turisti so v glavnem drugi Iranci, ki potujejo po državi, ali pa kaki Arabci iz sosednih dežel. Ljudi iz zahoda je res malo, v desetih dneh smo naleтели le na par iz Velike Britanije in na

skupino mladih Hrvatov. V tem mestu smo dobili dokaz, da je iransko ljudstvo zelo pošteno. Bili smo namreč v trgovini tepihov. Po kratkem ogledu smo iz trgovine odšli in se res začudili, ko smo par minut kasneje videli prodajalca. Tekal je za nami, v roki pa je držal fotografski aparat, ki smo ga očitno pozabili. Zahvalili smo se mu in se po začetnem začudenju začeli spraševati, ali bi tudi v Italiji ali v kaki drugi bolj "civilizirani" državi prodajalec tekal za nami...

Zadnje dneve potovanja smo preživeli v Teheranu, ki je prestolnica in največje mesto v Iranu s petnajstimi milijoni ljudi. Je pa tudi eno najbolj onesnaženih mest na svetu, saj vsako leto v Teheranu umre okoli 4.000 ljudi zaradi zražnega onesnaževanja. To pomeni 11 ljudi na dan! Mesto je kaotično, ceste so vedno prepolne avtov in v prometu vlada anarhija. Vozniki večkrat trčijo drug v drugega in nato nadaljujejo svojo pot, kot da bi bilo to povsem normalno. Motorji pa - ker je po cesti zanje prenevarno - krožijo kar po pločnikih! Skratka, po Teheranskih cestah se dogaja čisto vse, kar si človek lahko predstavlja. V mestu pa je tudi veliko parkov, kjer Teheranci preživljajo večino prostega časa. V teh parkih se družijo, telovadijo in se ukvarjajo s številnimi športnimi panogami, med katerimi sta tudi nogomet in odbojka. Tem parkom smo posvetili več ur. Zelo je bilo naporno, tako da sem bil ob koncu dneva zelo poten. V Iranu je namreč poleti 45 stopinj celzija, kratke hlače pa so prepovedane. K vsemu temu dodajte še malo zdravega športa in igre, pa boste

dobili popolno sliko napornega popoldneva.

Kar pa mi je najbolj ostalo v spominu, je bil trenutek, ko smo se znašli sredi protiameriške manifestacije. Videli smo gnečo ljudi, na čelu katerih je bil človek z mikrofonom, ki je kričal za nas nerazumljive besede. Videli smo tudi veliko plakatov, na katerih smo prepoznali napise kot "Down with U.S.A." ali "Kill Israel". Bilo je tudi veliko slik Nasrallaha (to je vodja Hezbollahov v Libanonu). Tudi po mestu je bilo veliko protiameriške propagande. Tako smo lahko na zidovih videli poslikave, ki prikazujejo kip svobode z obrazom smrti, ali slike otrok, ki so izgubili življenje zaradi izraelskih napadov na Libanon in podobno.

Ko smo zapustili Iran, mi je bilo res žal. Prišel sem v stik z novo kulturo, ki mi je bila poprej neznana. Spoznal sem veliko novih ljudi in prišel v globok stik z islamskim svetom. Prav zaradi te izkušnje lahko torej trdim, da islam ne pomeni le vojno, kamikaze in atentate. Obratno. Mi, pripadniki zahodne civilizacije, vidimo islam s svojega zornega kota, ker nam mediji kažejo le prizore atentatov, manifestacij, kjer sežigajo izraelsko in ameriško zastavo, ter razne bitke v Iraku... Ne smemo pa napačno misliti, da je islam vse to. To je le manjši, radikalni del islama, in poleg tega v vsaki veroizpovedi obstajajo radikalci. Moj vtis je bil, da je iransko ljudstvo pošteno in prijazno, pa tudi gostoljubno. Veliko ljudi nas je med potovanjem vabilo na pijačo. Naša kultura nedvomno privlači Irance, čeprav njihovi vodje, med njimi tudi predsednik Ahmadinejad, to dejstvo skrivajo. Ko torej govorimo o Iranu, si ne smemo predstavljati skupine krvoločnih kamikaz, ki komaj čakajo na priložnost za atentat. Perzijci so namreč ljudstvo, ki kljub veliki revščini skuša ohranjati svojo identiteto in se istočasno odpirati zahodu. Na to kažejo predvsem mladi. Čeprav sedaj v Iranu vladajo fanatiki (to so ayatollahi - verski in politični vodje države), se bo po mojem mnenju v prihodnosti tam kaj spremenilo, da se bo izboljšal dialog te radikalne države z zahodnim svetom.

David Sanzin

DRZNE ODLOČITVE

OB SPOZNAVANJEM

CORINNE HOFMANN:

BELA MASAJKA

Prevedla Maruša Mugerli. Založba Učila international, Tržič 2005.

CORINNE HOFMANN:

ZBOGOM, AFRIKA

Prevedla Maruša Mugerli. Založba Učila international, Tržič 2006.

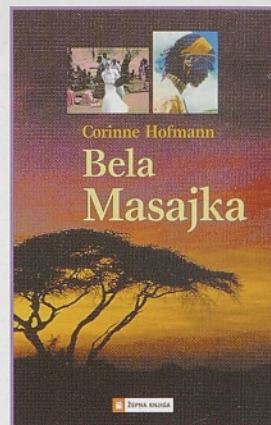
Mladi hlepimo po medkulturnosti, učimo se tujih jezikov in bi radi spoznali ljudi različnih narodnosti. Večina mladih je odprtih misli, brez predsodkov do drugih kultur, navad in običajev drugih narodov. Večkrat pa se ne zavedajo globokih prepadov, ki zevajo med dvema različnima kulturama.

Na prvi pogled vsakdanjo, v resnici pa zapleteno problematiko je na lastni koži preizkusila sedemindvajsetletna **Corinne Hofmann**, ki je nato svojo enkratno življenjsko usodo zliila na papir. Zaradi velikega povpraševanja smo lahko v knjižnici samo z rezervacijo končno dobili v roke izvod avtobiografskega romana **Bela Masajka**. V njem avtorica opisuje začetek svoje kenijske avanture, ko se ji življenjska usoda v trenutku obrne na glavo in ji omogoči povsem različno življenje, kot ga je bila prej vajena. Vse se začne, ko s fantom odide na potovanje v Kenijo in se tam zalubi v masajskega bojvnika. V trenutku se znajde pred pomembno odločitvijo in se njena pot razcepi. Toda katero smer naj izbere? Naj se vrne v bogato Švico, v svojo uspešno trgovino s poročnimi oblekami, k visokemu življenjskemu standardu, predvsem pa k svojemu fantu Marcu, s katerim sta že nekaj časa skupaj in v Bielu veljata za sanjski par, ki se bliža poroki? Ali pa naj se privadi na skromno življenje v revni Keniji, spanju v mrzli manjati, kozjemu mesu kot vsakodnevnemu obroku in na poroko z masajskim bojvnikom? Zdrava pamet narekuje, naj se odločimo za prvo pot, s čimer pa se srce gotovo ne bi strinjalo... Tako se Corinne odloči, da bo sledila svojemu srcu in se naposled znajde v težkih okoliščinah. Vsak dan mora garati za preživetje, tvegati svoje zdravje, pomagati si tako, kot

sama zna, in kljubovati številnim težavam. A kaj je to, če lahko živi z ljubljeno osebo? Z možem Lketingo se dobro razume, če izznamemo nekatere kulturne posebnosti in razlike v vsakdanjem življenju. Kljub manjšim nejasnostim med zakoncema priveka na svet Napirai, ki se je vsi veselijo, še posebno mama.

Prvenec Hofmannove se kljub rožnatemu začetku te nevsakdanje avanture zaključi z odločitvijo, da pobegne od svojega ljubosumnega masajskega moža Lketinge, ki ji močno omejuje svobodo in ji vedno pogostejše izraža svoje dvome glede tega, kdo je pravi Napirain oče. Vsakdanje nezaupanje postaja čedalje večje, dokler ne pade odločitev, da...

In že smo pri drugi knjigi, **Zbogom Afrika**, nadaljevanju Bele Masajke. Corinne je dvomila o tem, ali naj ohrani svoja kenijska doživetja samo zase kot lep spomin in dokaz svoje vztrajnosti v nemogočih okoliščinah, ali pa naj deli svojo življenjsko usodo z drugimi in zaupa svoje občutke papirju. Najtežji korak je bil namreč že narejen ob izidu prve knjige, ki je mimogrede postala mednarodna uspešnica in je bila doslej prevedena v sedemnajst jezikov. Za drugo knjigo pa se je pisateljica odločila samo zato, ker je v nekaj letih prejela na tisoče pisem, faksov in elektronske pošte navdušenih bralcev, ki so ji čestitali za dobro zgodbo, ki jih je dobesedno prevzela. Poleg tega so se vsa pisma končala z vprašanjem, kako je z avtoričino kenijsko družino in kako sedaj živi s hčerko. Medtem ko ji je na začetku še uspelo odgovarjati na številna pisma, jim naposled ni bila več kos. Poleg tega se je zavedala, da je njena dolžnost prav ta, da poteši bralčevo zanimanje. In že spet smo v knjižnici nestrpno čakali, da se v določenem roku na knjižnične police vrne izposojena druga uspešnica pisateljice Corinne Hoffmann in da po dolgem čakanju pridemo tudi sami na vrsto za izposojeno...

RAZLIČNIH KULTUR

NA ŽIVLJENJSKEM RAZPOTJU

Tokrat nam avtorica spet postreže z zanimivo zgodbo, ki se začne v trenutku, ko s hčerko Napirai stopita ponovno na domača, švicarska tla in sta po štirih letih spet v 'belem svetu'. Začudeno ju sprejme njena mama s soprogom. Oba sta zmedena, ker je Corinne v štirih letih zaradi malarije in drugih bolezni precej shujšala in je skoraj ne spoznata. Po nekaj dneh bivanja skupaj z Napirai v sobici za goste pri mami ji Corinne razloži vse podrobnosti iz kenijskega plemenskega življenja, ker ji je v pismih opisovala samo lepe stvari, še zdaleč pa ne resnice. Corinnina mama je zaprepaščena nad vsem tem, po drugi strani pa je zelo vesela, da se je hčerka vrnila domov z namenom, da v Kenijo ne odpotuje več. In za pisateljico spet nove težave. Po švicarskem pravu je zdaj poročena z Masajem, brezposelna, brez lastnega doma in švicarskega državljanstva, poleg tega pa še mati samohranilka. Čeprav ji ne kaže

nič dobrega, si Corinne takoj opomore. Z dobro voljo in vztrajnostjo začne graditi boljšo prihodnost za Napirai. Po nekaj mesecih spet pridobi švicarsko državljanstvo, poleg tega pa v vsem tem času denarno podpira možovo družino v Keniji, s katero si redno dopisuje. Vključi se v skupino mater samohranilk, kjer vzpostavi prijatelj-

ske odnose z ostalimi materami in se z njimi redno srečuje. Med seboj si pomagajo in skupaj prebrodijo marsikatero težavo, prirejajo zabave in se dobro razumejo. Po štirih letih masajskih doživetij, potem ko je zamenjala nekaj delovnih mest, in ob moralni pomoči mame, spet veselo zaživi s hčerko, uživa v prostem času z njo in spet pridobiva na samozavesti. Kljub temu se še vedno sprašuje, če bo kdaj spet lahko imela razmerje z moškim...

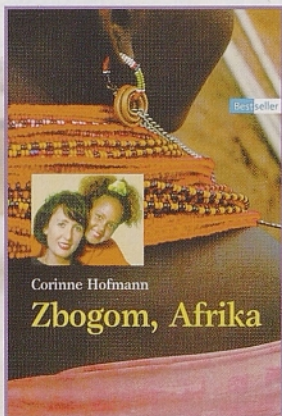
Oba romana sta napisana v preprostem jeziku, in čeprav sta kot nalašč za poletno lahkotno branje na plaži ali kje drugje, nam odpirata tako življenjska kot kulturna in moralna vprašanja. Tako se nam lahko zgodi, da ob branju zasačimo same sebe pri razmišljanju. Po tem se dobre knjige razlikujejo od slabih, saj mora knjiga v bralcih sprožiti razmišljanje, npr. to, da se bralec vpraša, če se je glavni junak pravilno odločil, ali kaj bi sam naredil, če bi bil v njegovi koži itn.

Bolj me je navdušila prva knjiga, v katero se lažje vživim in hitreje 'padeš noter', saj natančno in brez olupšav opisuje vsakdanje plemensko življenje: od tega, kako morajo z vrči po rjavo umazano brozgo, s katero kuhajo, umivajo in perejo, pa do tega, kako si je sploh težko zagotoviti vsakdanjo hrano, da ne govo-

rimo o sladkorju in zelenjavi, ki redno primanjkuje in ki ju lahko primerjamo z zlatom v evropskih razmerah. Druga knjiga pa je vse bolj frenetična: podrobnega opisovanja ni več, občutki in čustva so na hitro omenjeni, leta minejo v par straneh, tako da izgubimo občutek za čas. Je pa tudi res, da bi pisateljica potrebovala trikrat večje število strani, če bi hotela podrobneje opisati svojo vrnitev v Švico. Kar je pohvalno v obeh uspešnicah, je priloga s slikovnim gradivom, kjer lahko ob koncu branja (če nas seveda radovednost že prej ne premaga) primerjamo predstave, ki smo si jih zgradili med branjem, z realnimi.

Sodeč po tem, da so po prvi uspešnici že posneli film in da drugi knjigi sledi že tretja, vse kaže na to, da je tema medkulturnosti širši publiki všeč oziroma da je to nekaj nenavadnega in da si zakon med pripadniki različnih kultur težko predstavljamo. Corinne si torej zasluži aplavz, ker je med nas ponesla različno realnost od tiste, ki si jo sami predstavljamo in jo živimo.

Krožki Mosp-a stopili v novo sezono

GLEDALIŠKI, LIKOVNI,

ČASNIKARSKI

Mosp, Mladi v odkrivanju skupnih poti, tudi letos ponuja mladim krožke, ki spodbujajo njihovo ustvarjalnost.

GLEDALIŠKI KROŽEK

Gledališki krožek deluje s polno paro že od sredine septembra pod vodstvom Lučke Peterlin. Stara zasedba igralcev je v tem času stopila na odrske deske z uspešno celovečerno dramsko igro *Male dame* v nedeljo, 19. novembra, v Marijinem domu v Rojanu. Publika je mlade talentirane

igralce - Patrizio Jurincic, Julijo Berdon, Valentino Oblak, Roberto Busechian, Maruško Guštin, Heleno Pertot, Danijela Simonettiga, Jureta Kopušarja, Manuela Zotticha in Luco Jurincica - nagradila z navdušenim aplavzom. Organizatorji, društvo Rojanski Marijin dom, so bili s predstavo zelo zadovoljni.

Skoraj vsi navedeni igralci, katerim se je pridružila še Nastja Gherlani in člani otroške gledališke skupine "Tamara Petaros" z Opčin, so z recitalom "Srce mi je biserna školjka" 25. novembra zvečer v Finžgarjevem domu nastopili na Gregorčičevi proslavi, ki jo je priredilo društvo Finžgarjev dom.

LIKOVNI KROŽEK

Tudi likovni krožek je septembra skupaj z Matejem Susičem začel svoja potovanja v svet umetnosti. Udeleženci svoje ustvarjalne spretnosti izpopolnjujejo s slikanjem in skiciranjem. Novembra meseca je eno srečanje likovnega krožka vodil mladi priznani slikar in pedagog Štefan Turk.

ČASNIKARSKI KROŽEK

Začetek oktobra so se srečali tudi mladi časnikarji, ki bodo z Bredo Susič stopili v svet

novinarstva in spoznavali razne metode pisanja ter jih skušali osvojiti na mesečnih srečanjih krožka. Pomagali bodo

tudi pri sestavi Rasti, mladinski prilogi revije Mladika. Na prvem srečanju je voditeljica krožka udeležence presenetila z nenavadno vajo. Mladi so se namreč razdelili v dve skupini in so morali v najkrajšem času sestaviti projekt, kako zgraditi papirnat most. Nato sta se obe skupini posvetovali, uskladjali projekta, nato sta se spet razdelili in zgradili vsaka polovico mostu. Ta vaja, kot je kasneje razložila Breda Susič, je bila simulacija časnikarskega poklica, saj mora novinar v najhitrejšem času dobiti vse informacije, ki jih potrebuje, in jih preoblikovati s pomočjo sodelavcev. Vaji je sledila druga: s kritičnim branjem dveh člankov so udeleženci spoznali, kaj je kronika in več načinov, kako popestriti kroniko.

Drugo srečanje, ki je potekalo v torek, 7. novembra, pa je bilo namenjeno spoznavanju tiskovnih agencij in različnih govoric medijev. Mladi časni- »

Na slikah: Male dame v izvedbi gledališkega krožka (spodaj); člani časnikarskega krožka na delu (desno); tečaj sodobnega plesa pod vodstvom Raffaele (na naslednji strani). (foto B. Susič)

MEDNARODNI IN PLESNI KROŽEK ZA MLADE

« karji so tudi s praktičnimi vajami ugotavljali, kako lahko v tiskovnem sporočilu, v novici tiskovne agencije, v dnevniku, tedniku ali TV-dnevniku dobimo isto informacijo, ki pa je drugače strukturirana.

zacije FUENS na Južnem Tirolskem.

MEDNARODNI KROŽEK

V nedeljo, 15. oktobra, se je sestel mednarodni krožek pod vodstvom Mattea Feruglia in Matjaža Jakliča. Udeleženci so se pogovarjali o pripravi projekta mednarodne izmenjave, ki bo potekal naslednje leto pri nas in katerega se bodo udeležili mladi iz številnih evropskih manjšin.

V tem času sta se dva člana mednarodnega krožka udeležila mednarodnega srečanja evropske manjšinske organi-

VABILO K SODELOVANJU V KROŽKU SODOBNEGA PLESA

Konec novembra se je v sklopu Mosp-a začel tudi tečaj sodobnega plesa. Vodi ga Raffaella Petronio, diplomirana na dunajski poklicni šoli za sodobni ples in gledališče Spirale. Tečaj poteka vsak torek ob 21. uri v dvoranici v Ulici Donizetti 3. Na vprašanje, kaj dela-

jo udeleženci na plesnih srečanjih, Raffaella odgovarja: "Veliko je odvisno od udeležencev. Najprej moram videti, kdo pride na tečaj, kakšna skupina je to, kakšne interese in potrebe ima, potem pa skupaj in sproti oblikujemo program, ki je primeren za vse. Jasno pa je, da se na mojem tečaju ne bomo učili kvačkanja: v glavnih obrih lahko povem, da bomo delali vaje iz tehnike sodobnega in modernega plesa, vaje stretchinga, vaje za sprostitve telesa (in duše, upajmo!), razne tehnike masaže, vaje za razvijanje lastne gibalne kreativnosti, vaje iz tehnik plesne kompozicije (koreografije), vadili bomo kratke plesne kompozicije, vaje s partnerjem in "contact improvisation" ter še marsikaj. To resda zgleda dosti, a ni veliko, ker se eno prepleta z drugim. Idej je dosti, možnosti tudi. Vabljeni so vsi, ne glede na starost in gibalne sposobnosti".

**Jure Kopušar
in Patrizia Jurincic**

Štirje haikuji

(Štirje haikuji Martina Pečenika so prejeli drugo nagrado na literarnem natečaju SSK-a in MOSP-a leta 2006 s sledečo motivacijo: Štirje haikuji so napisani po pravilih in izražajo globoko razumevanje ljudi in narave, čeprav ostaja ta oblika naši tradiciji tuja in neprimerljiva.)

*Sede na trati,
star'c išče v daljavi,
česar nima.*

*Volk onstran reke
ogleduje si vzhod -
rojstvo sijaja.*

*Mrmrajoč potok
razpolavlja dolino -
sonce in luna.*

*Rahli oblaki.
Sokol prek neba leti.
Drget narave.*

NA BREGU

Vlečemo se po bregu, tesno zaviti v svoje bunde. Po obilni večerji in napornem delu, za nekatere bolj, za druge manj - sama sem si med delom namreč privoščila dolge pavze -, smo lenobno kramljali in brcali stran kamne. Pihala je burja, morje je bilo strašno valovito, bliskajoče strele na drugi strani zaliva so napovedovale deževno noč. Pod svojo večplastno obleko sem se celo pot nejevoljno spraševala, kaj me je ob desetih zvečer, v takšnem vremenu in s temi ljudmi, ki jih še včeraj nisem poznala, gnalo na ta brezciljni sprehod. Zdaj pa sem na robu plaže kot vkopana očarano opazovala čudoviti bes narave, temno modrino neba, morsko črnino ter svetle strele, ki so ju občasno osvetljevale ter razkrivale penaste grebene valov. Vsak šum je zakrivalo pihanje burje, ki je najprej vrtinčila naše lase, potem pa planila med valove in se poi-gravala z vodo. Kot lončar je ustvarjala majhne zračne vrtince, ko pa so ti prišli do določene višine, je sunkovito pripihala nazaj na kopno in nam znova mršila lase.

Po nekajsekundnem molku, ko smo zavzeto strmeli v vetrove igrice, smo sedli na večjo skalo, ki je kot veličastna ladja razpolavljala valove. Ti so nas od časa do časa obrizgali s peno, mi pa smo z otroško razigranostjo čakali na naslednjo prho in s svojim smehom ustvarjali meglice, ki so se pridružile vlažnemu dimu okoli nas. Naenkrat je eno izmed deklet, Linda, zavzdihnilo: "Tako je lepo, da bi se kar pognala v morje!" Začudeno sem jo pogledala: čeprav je ona iz globoke notranjosti celine, jaz pa mediteranski človek, me je njen strastni ton presenetil. Vreči se v morje in se prepustiti neurejenim tokovom? Vrteti se ob ritmu valov in burje ter tvegati raztreščenje ob čeri? Raje imam skalo, na kateri sedimo: velika, varna, še topla od vročega julijskega sonca... Z nepopisno močjo kljubuje viharjem, mirno in trdno opazuje divjanje narave, ki vanjo neprestano buta, sika, trešči, jo obliva in prekriva, vendar je ne zdrobi: verjetno se pri tem skala celo zabava. Hudomušno se nasmehnem svojim mislim in se še bolj zakopljem v bundo, medtem ko drugi dajejo odgovore, ki pa jih veter odnaša na drugo stran morja.

Med burjinim premorom se Linda znova oglasi in nas vpraša, kako bi radi umrli. Premišljujem, če ima vprašanje kakšno zvezo s prejšnjim stavkom. Ko pridem na vrsto, odgovorim, da bi najrajši nikoli ne umrla. Smeh ostalih. Zakaj bi morali misliti na smrt, ki je itak neizogibna, če pa moramo še dojeti življenje? Ali ni bolje, da si delamo načrte za sedanost, našo skrajno bodočnost pa prepustimo usodi? Smejmo se, bodimo veseli, uživajmo ob pogledu na ta

krasni zaliv v objemu viharja - to nam po smrti ne bo mogoče. Zakaj bi z mislijo leteli že na konec, ko pa je vmes še toliko zanimivega?

Misli zopet zadržim zase: zaradi vetra, ki bi razpršil moje besede, zaradi otopelosti, ki mi jo nudi ta topla in varna skala, nenazadnje zaradi lenobe, ker bi morala vse to povedati v drugem jeziku. Naenkrat me zdrami kaplja: začelo je rahlo deževati, vendar so kaplje postajale vse težje. Jaz nisem skala, si pravim, ko vstajam, še manj pa moje zdravje. Zadnji pogled na razburkano morje: čudno mi je, prevzel me je nenavaden občutek. Pri srcu mi je lahko, pomirjena sem in hkrati polna energije, prizor se mi vtisne v spomin kot nekaj pravljico lepega. Je morda skala vplivala name? Brez odgovora se obrnem in prepustim dvom vetru.

(Na bregu Sare Zupančič je prejela prvo nagrado ex aequo na literarnem natečaju SSK-a in MOSP-a leta 2006 s sledečo motivacijo: Črtico Na bregu odlikuje izvirnost in doživetost. Napisana je z mladostniško svežino. Kaže dar za realistično opisovanje, ki pa ga bo treba še razviti in poglobiti.)

Jasmin Guštin

Bela jadrnica

*Tvoj pogled -
morje, morje, morje! In obširno nebo!
In jadrnica,
ki skozi modrino
drsi
iz desnega v levo oko...*

*Tvoj nasmeh -
bela jadra razvije
in se nežnemu vetru preda!
Prek valov se prebije
v moj pristan
sredi srca.*

(Bela jadrnica Jasmine Guštin je prejela drugo nagrado ex aequo na literarnem natečaju SSK-a in MOSP-a leta 2006 s sledečo motivacijo: Bela jadrnica se odlikuje po pristni lirčnosti in drznih metaforah. Komisija obžaluje, da ni avtor sodeloval z večjim številom pesmi, da bi lahko bolje ocenila avtorjev pesniški izraz.)